

Fakta případu

Stěžovatelka je matka dítěte X narozeného v roce 2008 a dítěte Y narozeného v roce 2011. Stížnost podala rovněž jménem svých dětí. Mezi stěžovatele dále patří prarodiče dětí.

V květnu 2008 se matka obrátila na orgán péče o dítě, jelikož byla těhotná a nacházela se v obtížné situaci – bydlela dočasně u rodičů, protože neměla vlastní bydlení. Následně požádala o potrat, ale nakonec zůstala bydlet v rodinném centru, aby se mohla o dítě adekvátně postarat. Dítě X se narodilo dne 25. září 2008. Otec dítěte nebyl úřadům znám. V rodinném centru několik dní pobývala i babička dítěte. Dítě nepřibíralo na váze.

Dne 17. října 2008 matka odvolala svůj souhlas s pobytem v rodinném centru a chtěla spolu s dítětem odejít. Téhož dne orgán péče o dítě vydal rozhodnutí o odebrání dítěte a jeho umístění k pěstounům. Matka mohla dítě navštěvovat jednou za týden na půl hodiny. Stejně tak prarodiče dítěte. Matka se proti rozhodnutí odvolala s tím, že může bydlet u rodičů a matka jí s péčí o dítě pomůže. Odvolání bylo zamítnuto na základě znaleckého posouzení z listopadu 2008 s tím, že dítě bylo opožděno ve vývoji, mělo problémy s váhou a po pobytu u pěstounů dělalo pokroky. Dle úřadů matka nedělala pokroky v péči o dítě. Rozsudek je z ledna 2009.

Dítě zůstalo u pěstounů, styk s matkou byl určen na šest dvouhodinových návštěv ročně, pod dohledem.

V srpnu 2009 městský soud vydal rozsudek, ve kterém určil, že dítě má být s matkou, ale až po určitém období. Problémy s váhou mohly být způsobeny oční infekcí. Po rozsudku matka navštěvovala dítě s vyšší frekvencí, dle orgánu péče o dítě matka a babička se chovaly nepřátelsky k pěstounce. Po styku bylo dítě unavené, nejjisté a změnily se jeho spací návyky.

Orgán péče o dítě se odvolal proti rozsudku městského soudu ze srpna 2009 s tím, že oční infekce nemohla způsobit problémy s váhou a dítě negativně reagovalo na setkání s matkou. Byli jmenováni znalci.

V rozsudku z dubna 2010 vrchní soud rozhodl, že dítě zůstane v péči pěstounů. Styk s matkou byl stanoven na čtyřikrát ročně na dvě hodiny. Soud uvedl, že během pobytu v rodinném centru musela být matka kontrolována, aby dítě krmila každé tři hodiny. Soud rovněž negativně hodnotil styk matky s dítětem. Psycholožka uvedla, že styk s matkou by měl být zakázán, jelikož ani dohled nad stykem by nepřinesl žádné výsledky. Poukázala na to, že pobyt matky v rodinném centru měl být původně tříměsíční, avšak po třech týdnech se matka rozhodla odejít i s dítětem. Naučit matku postarat se o dítě by trvalo dlouho a nemohlo to nahradit pěstounskou péčí. Výsledek takového tréninku byl nadto nejistý. Matka si asistenci orgánu péče o dítě ani nepřála.

V červnu 2011 orgán péče o dítě podal návrh na zbavení matky rodičovské způsobilosti a na osvojení dítěte pěstouny, u kterých dlouhodobě pobývalo.

V říjnu 2011 se stěžovatelce narodilo druhé dítě Y.

V únoru 2012 městský soud zbavil matku rodičovské způsobilosti k X a umožnil adopci dítěte. Konstatoval, že situace matky se zlepšila, porodila druhé dítě a vdala se za muže, který má stálou práci, a uměla se adekvátně postarat o druhé dítě Y, které nemělo na rozdíl od X žádné specifické potřeby. Dle soudu bylo X zranitelným dítětem, negativně reagovalo na kontakt s matkou a potřebovalo specifickou péči. Pokud jde o osvojení, soud uvedl, že dítěti bylo v době rozhodování 3,5 roku a u pěstounů, na které si vytvořilo silnou vazbu, žilo od tří týdnů svého věku. Osvojení by dítěti dalo pocit jistoty a bezpečí v rodině pěstounů, které dítě považovalo za své rodiče. Osvojení dítěte tak bylo v jeho nejlepším zájmu. Otázka četnosti styku je po osvojení na rozhodnutí pěstounů, tak o ni soud nerozhodoval.

V srpnu 2012 vrchní soud rozsudek potvrdil.